

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕЗУЛЬТУЮЧИХ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗА РАХУНОК ПОКРАЩЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

Процик О.П., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна
Корчменюк С.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна

AREAS OF IMPROVEMENT RESULTING INDICATORS EFFICIENCY BY ENHANCEMENT THE FUNCTIONING OF THE TRANSPORT SYSTEM

Protsyk O.P., Ph.D. (engineering), National Transport University, Kyiv, Ukraine
Korchmeniuk S.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine

НАПРАВЛЕНИЯ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ РЕЗУЛЬТАТИВНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПУТЕМ УЛУЧШЕНИЯ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ТРАНСПОРТНОЙ СИСТЕМЫ

Процик А.П., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Корчменюк С.В., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. Митна складова виокремлюється у багатьох міжнародних індексах оцінки ефективності, зокрема у Logistics Performance Index (LPI) – Індексі ефективності логістики розробленому Світовим Банком. Підвищення ефективності роботи митних органів та введення GPS-навігації дозволить комплексно підвищити значення розглянутих індексів, створити сприятливі умови для зовнішньоекономічної діяльності. У зв'язку з цим дослідження й удосконалення митного оформлення та співпраці між митними органами й перевізниками в Україні є актуальним науково-прикладним завданням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання особливостей оцінювання митної справи та дослідження міжнародних індексів розглядалися в публікаціях таких авторів як Л.Р.Прус, Т.В.Калінеску, Є.В.Бридуна, Н.Ф.Фігун та ін. Проте, формування ефективних заходів щодо вдосконалення позицій України на міжнародному ринку потребує врахування сучасних прийомів та використання комплексних заходів з урахуванням оновлень чинного законодавства в митній сфері.

Постановка завдання. Аналіз сучасного ринку перевезень та нормативно-правової бази здійснення митної справи надає можливість виявити перспективні шляхи розвитку у даному напрямку. Провівши аналіз розрахунку міжнародних індексів, можна запропонувати методи для комплексного їх вдосконалення з мінімальними витратами ресурсів.

Виклад основного матеріалу та методика дослідження. LPI – це сумарний індикатор ефективності логістичного сектору, який поєднує дані щодо шести основних компонентів в єдиний комплексний показник[1]. Складові індексу показані на рис.1.

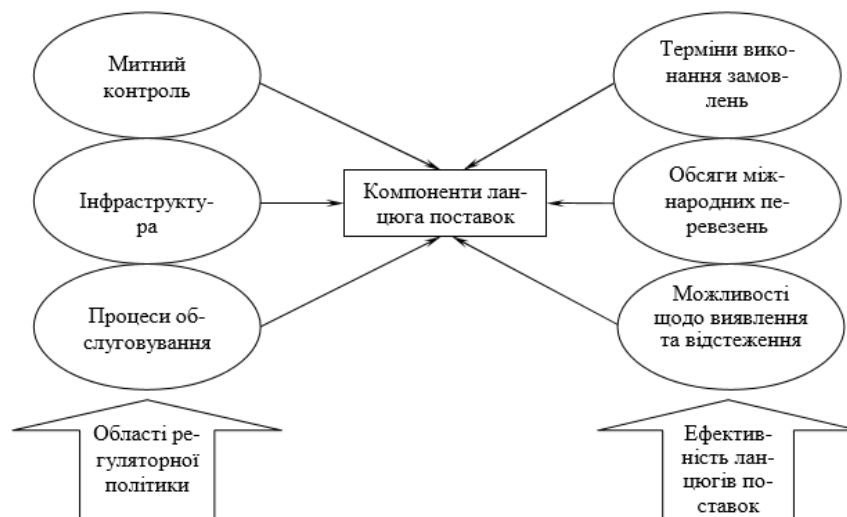

Рисунок 1 – Компоненти LPI

Компоненти обираються на основі останніх теоретичних і емпіричних досліджень і практичного досвіду фахівців логістичної сфери, що займаються міжнародними перевезеннями вантажів [2].

LPI використовує стандартні статистичні методи, щоб з'єднати дані в єдиний показник. Цей єдиний показник може бути використаний для порівняння країн, регіонів та груп доходів [3].

Іншим індексом, що включає оцінку митної справи є Митний Індекс ЕВА - це оцінка 5 факторів-характеристик митних процедур, які проходять компанії в процесі взаємодії з митницями. Розрахунок інтегрального індексу базується на зважених середніх значеннях кожного фактора [5] (табл. 1).

Таблиця 1 – Складові Митного індексу

Назва показника	Складові показника
Митне оформлення (25%)	час митного оформлення (12,5%); відсоток товарів, відібраних до фізичного огляду (10%); відсоток товарів, класифікаційний код яких було змінено (2,5%).
Митна вартість (25%)	кількість відмов митними органами у визначенні митної вартості першим методом
Паперові документи (25%)	кількість документів, подання яких вимагалось для проведення митного оформлення.
Перевірки (10%)	кількість перевірок (5%); їх тривалість (5%).
Професійність (15%)	професійність; компетентність працівників митних органів.
Додаткова інформація	використання практики електронного декларування; оцінка змін рівня корумпованості митних органів; оцінка практики застосування нового Митного Кодексу

Проект «Ведення бізнесу» (англ. Doing Business Project) — рейтинг простоти ведення підприємницької діяльності, дозволяє визначити якість правил регулювання підприємницької діяльності, що підвищують чи обмежують ділову активність, та їх застосування у 183 країнах, а також вибраних окремих містах [6].

Світовий банк розраховує цей індекс від 2003 року за такими критеріями, як легкість відкриття нового бізнесу, отримання дозволу на будівництво, реєстрація власності, отримання позики, захист прав інвесторів, сплата податків, законодавчий захист контрактів, тощо [7].

Розглянемо відмінності у пошуку можливості підвищення значення одного з індексів, а також групи індексів за рахунок покращення одного з показників за витрати мінімальних ресурсів на прикладі індексу логістичної ефективності та групи індексів стосовно ділової активності в Україні: Індексу ефективності логістики, Митного індексу та Індексу інвестиційного клімату.

Для прикладу введення GPS-навігації дає можливість покращити індекс логістичної ефективності на 0,4. Провівши дослідження виявлено, що для групи показників дане удосконалення суттєвих результатів, за винятком наведеного вище індексу, не дасть. Для покращення значень всієї групи застосовано підхід, який базується на визначенні подібних показників і виокремлення найбільш суттєвих (табл. 2), на що в подальшому спрямовуються зусилля і ресурси щодо його покращення.

Таблиця 2 – Перелік показників з найвищим ступенем взаємодії

Міжнародний індекс ефективності логістики	Митний індекс	Інвестиційний клімат за рейтингом «Ведення бізнесу»
1. митниця; 2. інфраструктура; 3. якість логістичних послуг; 4. міжнародні перевезення;	1. митне оформлення; 2. перевірки;	1. сплата податків; 2. започаткування бізнесу; 3. міжнародна торгівля.

Для визначення тісноти зв'язку між складовими показниками індексу логістичної ефективності LPI та їх впливом на результуючу оцінку проведено множинний кореляційно-регресійний аналіз.

В результаті аналізу доведено, що дане впровадження має найбільший вплив на 3 складові такі як: якість митного оформлення, можливість відстеження вантажу та своєчасність доставки вантажу спостерігається найбільш тісний зв'язок з результуючою ознакою, з іншими складовими зв'язок є але незначний. Результати наведені в табл. 3.

Таблиця 3 – Аналіз результатів кореляційного аналізу для LPI

Показник	Значення коефіцієнта кореляції, r	Величина, на яку збільшиться показник при покращенні
Якість митного оформлення	0,97	0,3
Якість транспортної інфраструктури	0,86	0,1
Якість міжнародних перевезень	0,89	0,5
Логістична інфраструктура	0,96	0,2
Можливість відстеження вантажу	0,99	0,95
Своєчасність доставки	0,99	0,4

Висновки. Для транспортних підприємств удосконалення роботи митних органів дасть можливість більш точно планувати свою роботу, зменшить витрати на перевезення, збільшить кількість їздок та ін. Запропоновані рішення поліпшать становище України на міжнародній арені перевізників, тим самим залучаючи нові транзитні вантажопотоки, які збільшать надходження до держбюджету України. Подальшими напрямками дослідження можуть бути аналіз додаткових індикаторів для всіх індексів, розширення обраного ряду для порівняння та введення нових пропозицій для покращення результируючих показників.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Опис індексів: проект фонду «Ефективне управління» [Електронний ресурс] // Портал конкурентоспроможності України: [сайт]. – Режим доступу: http://debaty.org/ua/cms/opisanie_indeksov.html
2. Индекс эффективности логистики [Электронный ресурс] // ЕЭК ООН [сайт]. – Режим доступа: <http://tfig.unece.org/RUS/contents/logistic-performance-index.htm>
3. Logistics Performance Index [Electronic resource] // The World Bank [web-site]. – Available from: <http://lpi.worldbank.org/international/global>
4. Country Score Card: Ukraine 2014 [Electronic resource] // The World Bank [web-site]. – Available from: <http://lpi.worldbank.org/international/scorecard/radar/254/C/UKR/2014#chartarea>
5. Митний індекс Асоціації [Електронний ресурс] // European Business Association [сайт]. – Режим доступу: <http://www.eba.com.ua/uk/about-eba/indices/customs-index>
6. Doing Business 2010 [Electronic resource] // The World Bank Group [web-site]. – Available from: <http://www.doingbusiness.org/~media/FPDKM/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB10-FullReport.pdf>
7. Рейтинг экономик [Электронный ресурс] // The World Bank Group [сайт]. – Режим доступа: <http://russian.doingbusiness.org/rankings>
8. Благоприятность условий ведения бизнеса: Украина [Электронный ресурс] // The World Bank Group [сайт]. – Режим доступа: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine>
9. Імовірнісні і статистико-експериментальні методи аналізу транспортних процесів і систем: [моногр.] / [О.А. Лашчених, О.Ф. Кузькін, С.В. Грицай.]; Запоріж. нац. техн. ун-т. - Запоріжжя : ЗНТУ, 2012. - 419 с.

REFERENCES

1. Index Description: Project Fund "Effective management" [Electronic resource] // Portal competitiveness Ukraine [web-site]. – Available from: http://debaty.org/ua/cms/opisanie_indeksov.html
2. Logistics Performance Index [Electronic resource] // UNECE [web-site]. – Available from: <http://tfig.unece.org/RUS/contents/logistic-performance-index.htm>
3. Logistics Performance Index [Electronic resource] // The World Bank [web-site]. – Available from: <http://lpi.worldbank.org/international/global>
4. Country Score Card: Ukraine 2014 [Electronic resource] // The World Bank [web-site]. – Available from: <http://lpi.worldbank.org/international/scorecard/radar/254/C/UKR/2014#chartarea>
5. Customs index of the Association [Electronic resource] // European Business Association [web-site]. – Available from: <http://www.eba.com.ua/uk/about-eba/indices/customs-index>
6. Doing Business 2010 [Electronic resource] // The World Bank Group [web-site]. – Available from: <http://www.doingbusiness.org/~media/FPDKM/Doing%20Business/Documents/Annual-Reports/English/DB10-FullReport.pdf>
7. Rating economies [Electronic resource] // The World Bank Group [web-site]. – Available from: <http://russian.doingbusiness.org/rankings>

8. Ease of doing business: Ukraine [Electronic resource] // The World Bank Group [web-site]. – Available from: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine>

9. Imovirnisni i statystyko-eksperymentalni metody analizu transportnykh protsesiv i system [Probability, Statistics and experimental methods of analysis of transport processes and systems]: [monogr.]. [O.A. Lashch, O.F.Kuzkin, S.V.Hrytsai.]; Zaporiz. nat. Sc. Univ. - Zaporizhzhia: ZNTU Publ, 2012. - 419 p. (UKR)

РЕФЕРАТ

Процик О.П. Напрямки удосконалення результативних показників ефективності за рахунок покращення функціонування транспортної системи / О.П. Процик, С.В. Корчменюк // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2015. – Вип. 2.

У статті розглянуто комплекс факторів, що впливають на інвестиційну привабливість вітчизняного бізнесу та запропоновано шляхи покращення.

Об'єкт дослідження – вплив транспортної і митної складової на міжнародні індекси.

Мета роботи – визначення основних заходів для покращення головних факторів впливу на результативні показники індексів ділової активності в Україні

Науковою новизною у роботі є застосування комплексного підходу для визначення заходів щодо підвищення привабливості та покращення ділової активності бізнесу в Україні через призму світових показників ефективності функціонування економіки.

У роботі було використано множинний кореляційний аналіз, метод Делфі, статистичний аналіз, прогнозування.

У сучасних умовах зростання конкуренції на міжнародному ринку постає проблема низької ефективності наданих послуг. Важливим критерієм у світовій спільноті є Індекс логістичної ефективності (LPI), котрий дає всебічну характеристику рівня торгівлі більш ніж 155 країн. Для підвищення показників України у світових рейтингах було проведено аналіз суттєвих індексів та запропоновано шляхи їх покращення за допомогою впливу на транспортну і митну складову.

Результати статті створюють науково-методологічну базу для стабілізації рейтингу України на ринку транспортних послуг.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – пошук механізмів удосконалення індексів ефективності вітчизняного бізнесу, які мінімізують витрати та покращають надійність наданих послуг.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: МИТНИЙ ІНДЕКС, ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ, КОЕФІЦІЄНТ КОРЕЛЯЦІЇ, ІНДЕКС ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИКИ, ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ, МНОЖИННИЙ АНАЛІЗ.

ABSTRACT

Protsyk O.P., Korchmeniuk S.V. Areas of improvement resulting indicators efficiency by enhancement the functioning of the transport system. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2015. Vol. 2.

In the article reviewed the complex of factors, that affecting the investment attractiveness of the domestic business and offered the ways of improvement.

The object of the study - the impact of transport and custom component to international indexes.

Purpose of the study – to determine the main measures to improve the major factors influencing the resulting performance index of business activity in Ukraine.

Scientific novelty of the work is a comprehensive approach to determine the measures to improve the attractiveness of the business activity and improve business in Ukraine through the prism of global performance of the economy.

Method of the study - multiple correlation analysis, Delphi method, statistical analysis, forecasting.

In modern conditions of growing competition in the international market there is a problem of low efficiency of services provided. An important criterion in the world community is Logistics Performance Index (LPI), which gives a comprehensive description of trading in more than 155 countries.

To improve the performance of Ukraine in the world rankings were analyzed material indices and suggests ways to improve through the impact on transport and customs component.

Results of the study provide scientific and methodological framework to stabilize Ukraine's rating on the transport market.

Projected assumptions about development of object of research - the search for mechanisms for improving the efficiency of domestic business, that minimize costs and improve reliability of services provided.

KEYWORDS: CUSTOMS INDEX, PERFORMANCE INDICATORS, CORRELATION COEFFICIENT, LOGISTICS PERFORMANCE INDEX, BUSINESS, MULTIPLE ANALYSIS.

РЕФЕРАТ

Процик А.П. Направления усовершенствования результативных показателей эффективности путем улучшения функционирования транспортной системы // А.П. Процик, С.В. Корчменюк // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2015. – Вып. 2.

В статье рассмотрен комплекс факторов, влияющих на инвестиционную привлекательность отечественного бизнеса и предложены пути его улучшения.

Объект исследования - влияние транспортной и таможенной составляющей на международные индексы.

Цель работы - определение основных мер для улучшения главных факторов влияния на результирующие показатели индексов деловой активности в Украине

Научной новизной в работе является применение комплексного подхода для определения мер по повышению привлекательности и улучшение деловой активности бизнеса в Украине через призму мировых показателей эффективности функционирования экономики.

В работе были использованы множественный корреляционный анализ, метод Делфи, статистический анализ, прогнозирование.

В современных условиях роста конкуренции на международном рынке возникает проблема низкой эффективности предоставляемых услуг. Важным критерием в мировом сообществе является Индекс логистической эффективности (LPI), который дает всестороннюю характеристику уровня торговли более чем 155 стран. Для повышения показателей Украины в мировых рейтингах был проведен анализ существенных индексов и предложены пути их улучшения с помощью влияния на транспортную и таможенную составляющую.

Результаты статьи создают научно-методологическую базу для стабилизации рейтинга Украины на рынке транспортных услуг.

Прогнозные предположения по развитию объекта исследования - поиск механизмов совершенствования индексов эффективности отечественного бизнеса, которые минимизируют расходы и улучшат надежность предоставляемых услуг.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ТАМОЖЕННЫЙ ИНДЕКС, ПОКАЗАТЕЛИ ЭФФЕКТИВНОСТИ, КОЭФФИЦИЕНТ КОРРЕЛЯЦИИ, ИНДЕКС ЭФФЕКТИВНОСТИ ЛОГИСТИКИ, ВЕДЕНИЕ БИЗНЕСА, МНОЖЕСТВЕННЫЙ АНАЛИЗ.

АВТОРИ:

Процик О.П., кандидат технічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри міжнародних перевезень та митного контролю, e-mail: propsa@ukr.net, тел. +380932714447, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 432.

Корчменюк С.В., студентка Національного транспортного університету, e-mail: svet1k194@mail.ru, тел. +380939244686, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 432.

AUTHOR:

Protsyk O.P., Ph.D., National Transport University, associate professor, department of International Freights Shipments and Customs Control, e-mail: propsa@ukr.net, tel. + 380932714447, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 432.

Korchmeniuk S.V., student, National Transport University, e-mail: svet1k194@mail.ru, tel. +380939244686, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 432.

АВТОРЫ:

Процик А.П., кандидат технических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры международных перевозок и таможенного контроля, e-mail: propsa@ukr.net, тел. +380932714447, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 432.

Корчменюк С.В., студентка Национального транспортного университета, e-mail: svet1k194@mail.ru, mailto:svet1k194@mail.ru, тел. +380939244686, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 432.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Гавриленко В.В., доктор фізико-математичних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувач кафедри інформаційних систем і технологій, Київ, Україна.

Шраменко Н.Ю., доктор технічних наук, професор кафедри транспортних технологій, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харків, Україна.

REVIEWER:

Gavrilenko V.V., Doctor of science in physics and mathematics, professor, National Transport University, head, Department of Information Systems and Technologies, Kyiv, Ukraine.

Shramenko N.Yu., Doctor of Technical Science, professor, Department of Transport Technologies, Kharkiv National Automobile and Highway University, Kharkiv, Ukraine.